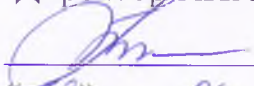
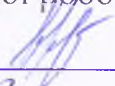

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут Юридичний інститут
Кафедра теорії та історії держави і права

УЗГОДЖЕНО
Директор ННЮІ

«30» 06 2016р. І. Сопілко

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної та
методичної роботи

«04» 07 2016р. Т.Іванова

Система менеджменту якості

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА навчальної дисципліни «Основи римського приватного права»

Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Спеціалізація: «Правознавство»

Курс – 1 Семестр – 1

Лекції - 34 Диференційований залік - 1 семестр
Практичні заняття - 34
Самостійна робота - 52
Усього (годин/кредитів ECTS) - 120/4

Індекс РБ-9-081/16-2.1.7

Робочу навчальну програму дисципліни «Основи римського приватного права» розроблено на основі робочого навчального плану № РБ-9-081/16 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» та спеціалізацією «Правознавство» навчальної програми цієї дисципліни, індекс НБ-9-081/16-2.1.7 затвердженої ректором «04» 07 2016р., та відповідних нормативних документів.

Робочу навчальну програму розробили:

професор кафедри теорії
та історії держави і права

_____

Р. Калюжний

асистент кафедри теорії
та історії держави і права

_____

Л. Шапенко

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 13 від «09» серпня 2016 р.

Завідувач кафедри

_____

І. Бородін

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри за спеціальністю 081 «Право» та спеціалізацією «Правознавство» - кафедри повітряного та космічного права, протокол № 6 від «14» 06 2016р.

Завідувач кафедри

_____

С. Юлдашев

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового Юридичного інституту, протокол № 6 від «15» серпня 2016 р.

Голова НМРР

_____

В. Вишновецький

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

	стор.
1. Вступ	4
2. Зміст навчальної дисципліни	4
2.1. Тематичний план навчальної дисципліни	4
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	5
3.1. Список рекомендованих джерел.....	5
3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до технічних засобів навчання.....	6
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	6

1. ВСТУП

Робоча навчальна програма дисципліни розроблена на основі навчальної програми дисципліни «Основи римського приватного права» та «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.15 №37/роз.

Рейтингова система оцінювання (PCO) є невід'ємною складовою робочої навчальної програми і передбачає визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та умінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного та семестрового контролю, з наступним переведенням оцінки за багатобальною шкалою в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

PCO передбачає використання модульних рейтингових оцінок (поточної, контрольної, підсумкової), а також залікової, підсумкової семестрової та підсумкової рейтингових оцінок.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практ. занят.	СРС
1	2	3	4	5	6
1 семестр					
Модуль №1 «Загальна частина римського приватного права»					
1.1	Поняття, предмет, система та етапи розвитку римського приватного права	6	2	2	2
1.2	Рецепція римського приватного права	4	2	-	2
1.3	Джерела римського приватного права	7	2	2	3
1.4	Суб'єкти цивільного права	7	2	2	4
1.5	Захист суб'єктивного права	8	2	2	4
1.6	Засоби та форми захисту суб'єктивних прав	8	2	2	4
1.7	Особливості давньоримського сімейного права	6	2	2	2
1.8	Батьківська влада. Опіка і піклування	8	2	2	3
1.9	Модульна контрольна робота №1	3	-	2	1
Усього за модулем № 2		57	16	16	25
Модуль №2 «Особлива частина римського приватного права»					
2.1	Речове право. Речі як об'єкти права	6	2	2	2
2.2	Володіння: види та захист	7	2	2	3
2.3	Право власності	8	2	2	4
2.4	Право на чужі речі	6	2	2	2
2.5	Зобов'язальне право	7	2	2	3
2.6	Договори як джерела зобов'язань	7	2	2	3

2.7	Окремі види договорів	5	2	-	3
2.8	Позадовіжні зобов'язання	7	2	2	3
2.9	Спадкове право	6	2	2	2
2.10	Модульна контрольна робота №2	4	-	2	2
Усього за модулем № 2		63	18	18	27
Усього за 1 семестр		120	34	34	52

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Список рекомендованих джерел

Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Гарсія Гаррідо М.Х. Римское частное право: Казусы, иски, институты / Пер. с испан.; Отв. ред. Л.Л. Кофанов. – М.: Статут, 2005. – 812 с.

3.1.2. Задорожний Ю.А. Основи римського приватного права: курс лекцій / Ю.А. Задорожний. – К.: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. – 92 с.

3.1.3. Калюжний Р.А. Римське приватне право: Курс лекцій / Р.А. Калюжний. – К.: Істина, 2005. – 144 с.

3.1.4. Калюжний Р.А. Основи римського приватного права: курс лекцій / Р.А. Калюжний, Ящурицький Ю.В. – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. – 184 с.

3.1.5. Калюжний Р.А. Римське приватне право: [підруч. для вищ. навч. закл.] / Р.А. Калюжний, В.М. Вовк. – К.: Атіка, 2012. – 408 с.

3.1.6. Калюжний Р.А. Римське приватне право: [підруч. для вищ. навч. закл.] / Р.А. Калюжний, В.М. Вовк. – К.: «МП Леся», 2014. – 240 с.

3.1.7. Макарчук В. С. Основи римського приватного права : навч. посіб. – [вид. 2-ге, допов.] / В. С. Макарчук. – К. : Атіка, 2015. – 256 с.

3.1.8. Підпригора О.А. Римське приватне право: підручник для студентів юрид. спец. ВНЗ. – 3-є вид., перероб. та доп. / О.А. Підпригора. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2001. – 440 с.

Додаткові рекомендовані джерела

3.1.9. Бартошек М. Римское право: понятия, термины, определения / М. Бартошек. – М., 1989. – 448 с.

3.1.10. Дигесты Юстиниана / Перевод с латин. Отв. ред. Л.Л. Кофанов. Т. 1-8. – М.: Статут, 2007.

3.1.11. Косарев А.И. Римское частное право: учебник для вузов / А.И. Косарев. – М.: Закон и право; ЮНИТИ, 1998. – 254 с.

3.1.12. Омельченко О.А. Основы римского права: учеб. пособие / О.А. Омельченко. – М.: Манускрипт, 1994. – 232 с.

3.1.13. Орач Є.М. Основи римського приватного права: курс лекцій / Є.М. Орач, Б.Й. Тищик. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 272 с.

3.1.14. Основи римського приватного права: підручник / В.І. Борисова, Л.М. Баранова, М.В. Домашенко та ін.; за заг. ред. В.І. Борисової та Л.М. Баранової. – Х.: Право, 2008. – 224 с.

3.1.15. Підпригора О.А. Римське право: підручник / О.А. Підпригора, Є.О. Харитонов. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 512 с.

3.1.16. Санфилиппо Чезаре. Курс римського частного права: учебник / Под ред. Д.В. Дождева. – М.: Издательство БЕК, 2002. – 400 с.

3.1.17. Римское частное право: учебник / Под ред. И.Б. Новицкого, И.С. Перетерского. – М.: Юриспруденція, 2002. – 448 с.

3.1.18. Фрачози Дж. Институционный курс римского права / Пер. с итал.; Отв. ред. Л.Л. Кофанов. – М.: Статут, 2004. – 428 с.

3.1.19. Харитонов Є.О. Рецепції приватного права: парадигма прогрессу / Є.О. Харитонов, О.І. Харитонova. – К-д.: Центрально-Українське вид-во, 1999. – 144с.

3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до ТЗН

№ пор.	Назва	Шифр тем за тематичним планом	Кількість
1	2	3	4
1.	Методичні рекомендації для самостійної підготовки	1.1-1.8 2.1-2.9	Електронна версія
2.	Практикум	1.1-1.8 2.1-2.9	5 прим. та його електронна версія

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

1 семестр				
Модуль №1		Модуль №2		Мак кількість балів
Вид навчальної роботи	Мак кіл-ть балів	Вид навчальної роботи	Мак кіл-ть балів	
Участь в обговоренні питань на практичних заняттях (відповідь, доповнення) з урахуванням СРС (5б x 2)	10	Участь в обговоренні питань на практичних заняттях (відповідь, доповнення) з урахуванням СРС (5б x 4)	20	
Виконання експрес-контр. роботи №1	10	Виконання експрес-контр. роботи №2	8	
Ведення зошита для практичних занять та складання термінологічного словника	5 (сумарна)	Ведення зошита для практичних занять та складання термінологічного словника	5 (сумарна)	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 15 балів</i>		<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше 20 балів</i>		

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Основи римського приватного права»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП 13.01.01 – 01-2016
		стор. 7 з 10	

Виконання модульної контрольної роботи №1	15	Виконання модульної контрольної роботи №2	15	
Усього за модулем №1	40	Усього за модулем №2	48	
Семестровий диференційований залік				12
Усього за 1 семестр				100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Участь в обговоренні питань на практичних заняттях (відповідь, доповнення), ведення робочого зошита для практичних занять, складання термінологічного словника	Виконання експрес-контр. роботи №1	Виконання експрес-контр. роботи №2	Виконання модульної контрольної роботи	
5	10	8	14-15	Відмінно
4	9	6-7	11-13	Добре
3	8	5	9-10	Задовільно
менше 3	менше 8	менше 5	менше 9	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль № 1	Модуль № 2	Оцінка за національною шкалою
36 - 40	43 - 48	Відмінно
30 - 35	36 - 42	Добре
24 - 29	29 - 35	Задовільно
менше - 24	менше - 29	Незадовільно

4.5. Сума підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

58

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність залікової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
12	Відмінно
10	Добре
8	Задовільно
-	-

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A, 87/Добре/B, 79/Добре/C, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1	Кесякович Дмитро Дмитрович Кесякович	30.08.2017 №12	<i>(Signature)</i>	Формально
2	Шанеико Ф.О.	29.08.2017р.	<i>(Signature)</i>	Є суттєві зауваження протокол №12 від 30.08.2017р. згідно з актом ревізії протокол №13 від 29.08.2017р.

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				